

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра суспільних наук
Навчальний рік 2022/2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Політологія»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти заочна

Галузь знань 23 «Соціальна робота»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 231 «Соціальна робота»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

першого бакалаврського рівня вищої освіти

Курс I

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
суспільних наук ХНМУ
Протокол від
“26” серпня 2022 року № 3
Завідувач кафедри Робак І. Ю.

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки
Протокол від
“31” серпня 2022 року № 1

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Чернуха Олександр Васильович, доцент, кандидат історичних наук
2. Гольцева Алла Петрівна, асистент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

- Альков Володимир Андрійович, доцент, кандидат історичних наук, va.alkov@knu.edu.ua
- Демочко Ганна Леонідівна, доцент, кандидат історичних наук, hl.demochko@knu.edu.ua
- Чернуха Олександр Васильович, доцент, кандидат історичних наук, ov.chernukha@knu.edu.ua
- Арзуманова Тетяна Володимирівна, доцент, кандидат історичних наук, tv.arzumanova@knu.edu.ua
- Троценко Олексій Володимирович, старший викладач, ov.trotsenko@knu.edu.ua
- Гольцева Алла Петрівна, асистент, ap.holtseva@knu.edu.ua

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)

Історія, культурологія, політологія

Контактний телефон (057)707-73-37

Консультації відповідно до графіка, розміщеного на інформаційному стенді кафедри.

Локація:

Пр. Науки, 4, м. Харків, Харківський національний медичний університет, Головний корпус, 3 поверх, кафедра суспільних наук

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни “Політологія” складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Медицина» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), фахівців першого (бакалаврівського) рівня, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності – 231 Соціальна робота (заочна форма навчання).

Опис навчальної дисципліни (анотація). Політологія – це наука про політику як мистецтво управління в усіх його проявах, про закономірності функціонування політичних систем і процесів. Політологія має допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти місце політики в житті суспільства й громадянина, неможливість уникнути впливу політичних процесів на життя індивіда, навчити орієнтуватися в ідеологіях та політичному спектрі, враховуючи суспільні зміни, які впливають на характеристику політичних явищ. Вивчення політичної системи забезпечує розвиток національної свідомості, загальної культури й соціалізації особистості у процесі підготовки фахівців першого (бакалаври) рівня галузі знань 23 «Соціальна робота» заочної форми навчання.

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчально-виховного процесу вищої освіти.

Предметом вивчення курсу в широкому сенсі є політична система суспільства, закономірності, принципи і механізми її формування, функціонування й розвиток на мікро- та макрорівні. У вузькому розумінні, оскільки ядром політичної системи є політична влада, предметом політології є дослідження сутності політичної влади та її інститутів, закономірностей їх виникнення, функціонування і перетворення.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення курсу «Політологія» пов'язане з вивченням навчальних дисциплін: «Історія України та української культури», «Культурологія», «Соціологія», «Філософія».

Навчальна дисципліна «Політологія» належить до переліку дисциплін за вибором.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння предметів, які дають базові уявлення про освіту.

Постреквізити. «Політологія» предметно інтегрується з дисциплінами, які забезпечують подальшу гуманітарну підготовку здобувачів вищої освіти даної спеціальності: «Історія України та української культури», «Культурологія», «Соціологія», «Філософія».

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: формування в студентів-медиків базових знань про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, конституційних прав людини і громадянина, місце і значення політичних систем і режимів у житті держави і громадянського суспільства.

Багатогалузевість краєзнавства визначає його тісний взаємозв'язок з

різними науковими знаннями, зокрема з медициною.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: завданнями вивчення дисципліни «Політологія» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з ключовими питаннями політології, розуміння сутності політики як суспільного явища, розуміння сенсу і основних напрямків розвитку світового політичного процесу, геополітичну обстановку, місце, роль і статус України в сучасному світі.

1.3 формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

інтегральна:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні:

- ЗК3 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК4 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК5 – Здатність планувати та управляти часом;
- ЗК7 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- ЗК9 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК10 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК11 – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК12 – Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК15 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові, предметні):

- ФК2 – Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів;
- ФК4 – Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади;
- ФК6 – Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб;
- ФК12 – Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту;
- ФК19 – Здатність здійснювати моніторинг та оцінку результатів актуальності та якості послуг, що надаються фахівцем у сфері соціальної роботи.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання:**

- ПРН 2 – вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань;
- ПРН 4 – формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми;
- ПРН 6 – розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях;
- ПРН 8 – критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях;
- ПРН 20 – виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв’язання;
- ПРН 21 – демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills):** комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проєктів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
			заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 23 «Соціальна робота»	Нормативна (за вибором)	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 231 «Соціальна робота»	Рік підготовки:	
		-	1-й
		Семестр	
		-	2-й
		Лекції	

		2
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента - 82	Освітньо-кваліфікаційний рівень: I бакалаврський ОПП «Соціальна робота»	Практичні, семінарські
		6 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		90 год.
		Індивідуальні завдання:
		-
		Вид контролю: залік

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1.	Предмет і метод. Функції політології.	–	
2.	Політика в історії суспільної думки.	–	
3.	Становлення політичної думки в Україні.	–	
4.	Політична система суспільства. Влада і політичний режим.	–	
5.	Держава і громадське суспільство.	–	
6.	Політичні партії, громадські організації та суспільно-політичні рухи.	–	
7.	Політична еліта та політичне лідерство.	–	
8.	Вибори і виборчі системи.	–	
9.	Охорона здоров'я – структурна складова соціальної політики держави.	1	Вступна, оглядова, проблемна, бінарна
10.	Світова політика. Сучасні світові політичні процеси. Україна у світовому співтоваристві.	1	Оглядова, проблемна, бінарна, завершальна
	Всього	2	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Предмет і метод. Функції політології.	–	проблемне навчання, ділові ігри, «мозковий штурм», робота в групах, розвивальне навчання, різнорівневе навчання, евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод, метод проектного навчання, організація екскурсій до музеїв та на виставки	Усне опитування, тестове опитування в системі MOODLE
2	Політика в історії суспільної думки.	1		
3	Становлення політичної думки в Україні.	1		
4	Політична система суспільства. Влада і політичний режим.	–		
5	Держава і громадське суспільство.	–		
6	Політичні партії, громадські організації та суспільно-політичні рухи.	1		
7	Політична еліта та політичне лідерство.	–		
8	Політична свідомість і політична культура. Політика і мораль.	1		
9	Вибори і виборчі системи.	–		
10	Політичні конфлікти та кризи.	–		
11	Людина і політика.	–		
12	Охорона здоров'я – структурна складова соціальної політики держави.	1		
13	Світова політика. Сучасні світові політичні процеси. Україна у світовому співтоваристві.	1		
	Всього	6		

2.2.3 Практичні заняття не передбачені

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачені

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Предмет і метод. Функції політології.	6	проблемне навчання, робота в групах, розвивальне навчання, різнорівневе навчання,	Усне опитування, тестове опитування в системі MOODLE, участь у
2	Політика в історії суспільної думки.	6		
3	Становлення політичної думки в Україні.	7		
4	Політична система суспільства. Влада і політичний режим.	7		
5	Держава і громадське суспільство.	6		

6	Політичні партії, громадські організації та суспільно-політичні рухи.	6	презентаційний метод, метод проектного навчання	наукових конференцій
7	Політична еліта та політичне лідерство.	6		
8	Політична свідомість і політична культура. Політика і мораль.	6		
9	Вибори і виборчі системи.	6		
10	Політичні конфлікти та кризи.	6		
11	Людина і політика.	4		
12	Охорона здоров'я – структурна складова соціальної політики держави.	7		
13	Світова політика. Сучасні світові політичні процеси. Україна у світовому співтоваристві.	7		
	Всього	82		

Методи навчання. На лекціях і семінарських заняттях рекомендується використовувати такі педагогічні методи: проблемного навчання, ділові ігри, «мозковий штурм», робота в групах, розвивальне навчання, різнорівневе навчання (з урахуванням можливостей сильних і слабких здобувачів вищої освіти), евристичні бесіди, дискусії та дебати, презентаційний метод (підготовка здобувачем вищої освіти доповіді-презентації), метод проектного навчання (підготовка студентом самостійного дослідження), організація екскурсій до музеїв та на виставки.

Методи контролю (наводяться лише ті, що використовуються під час викладання дисципліни):

Поточний контроль. У ході поточного контролю використовуються методи індивідуального та фронтального опитування, письмове тестування, написання творчих робіт (есей, рецензія, огляд, власне висловлювання), метод мікрофону, розв'язання проблемних завдань, робота з джерелами і науковою літературою, перегляд фільмів з подальшим обговоренням, робота в групах, перевірочні контрольні роботи.

Підсумковий контроль здійснюється на останньому занятті у формі підсумкового заняття, що включає контроль усіх видів підготовки, передбачених програмою навчальної дисципліни. За результатами навчальної діяльності виставляється залік за двобальною шкалою «зараховано» – «не зараховано». Також виставляється оцінка за традиційною шкалою.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі [«Інструкція з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ»](#) (табл. 2).

Таблиця 2

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150		
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		
				Менше 3	Недостатньо

Максимальна сума балів за курс складає 200 балів, мінімально прийнятна для отримання заліку – 120 балів.

3.2. Питання до заліку:

1. Дати найбільш повне визначення політичної системи суспільства.
2. Які функції повинна виконувати демократична політична система?
3. Чинники політичного режиму по Ж.-Л. Кермонну.
4. Класифікація політичних систем.
5. Ознаки політичного режиму.
6. Визначення влади по М. Веберу.
7. Визначення політичної влади.
8. Особливості політичної влади.

9. Форми політичної влади.
10. Шляхи досягнення влади.
11. Перша державна влада в Україні у ХХ сторіччі.
12. Який офіційний документ вперше закріплював права людини.
13. Ознаки Декларації прав людини (ООН).
14. Головні ознаки держави.
15. Перша українська державність.
16. Головні ознаки класифікації держав.
17. Форми державного устрою.
18. Що означає „панування права” у правовій державі?
19. Принципи правової держави.
20. Визначення громадянського суспільства.
21. Що являється головною метою політичної партії.
22. Чим визначається місце політичної партії у політичній системі суспільства?
23. Які партії складають партійну систему?
24. Причини виникнення суспільно-політичних рухів.
25. Які риси повинні бути притаманні політичним лідерам сучасної України?
26. У чому сутність політичної свідомості?
27. У чому проявляється політична свідомість людини?
28. Рівні політичної свідомості.
29. Визначальні ознаки політичної культури особистості.
30. У яких античних країнах державна система охорони здоров'я досягла найбільшого розвитку?
31. Головні ознаки, за якими відрізняються види державної політики в охороні здоров'я.
32. Визначальні риси різних моделей ДПОЗ: ліберальної, консервативної, соціал-демократичної, соціалістичної.

3.3. Контрольні питання до семінарських занять

Тема 1. Вступ до політології. Політика в історії суспільної думки.

1. Сутність та функції політики. Предмет, структура та методи політології.
2. Виникнення і розвиток політичної думки від античності до Нового часу. Політичні ідеології.
3. Історія української думки від Київської Русі до ХІХ ст. Зародження сучасної української політичної думки протягом ХІХ – першої половини ХХ ст. (погляди кирило-мефодіївців, громадівський соціалізм, народництво, марксизм, програми перших українських політичних партій – РУРП і РУП).
4. Основні політичні концепції українських суспільствознавців міжвоєнного періоду (В. Липинський, Д. Донцов, націонал-комуністи). Політичні погляди українських дисидентів.

Тема 2. Політична система суспільства. Влада та політичний режим.

1. Політична система суспільства, її структура та функції, типологізація.
2. Сутність та роль політичної системи в житті суспільства.
3. Політична влада: сутність, шляхи досягнення, типи легітимності за М. Вебером (традиційна, харизматична, раціональна).
4. Визначення політичного режиму. Види політичних режимів. Види демократії.

Тема 3. Держава та громадянське суспільство.

1. Сутність держави, її особливості та функції. Головні ознаки держави. Теорії походження держави.
2. Типологія держав за формами правління.
3. Форми державного устрою.
4. Концепція правової держави. Концепція громадянського суспільства.

Тема 4. Політичні партії та суспільно-політичні рухи.

1. Сутність, виникнення та функції політичних партій. Типи партій.
2. Криза партій в сучасному світі. Партійні системи.
3. Громадські організації та рухи в політичній системі суспільства. Групи інтересів.

Тема 5. Вибори та виборчі системи.

1. Визначення виборчої системи. Типи виборчих систем.
2. Виборчі процедури та виборча компанія.
3. Зміни виборчих систем в незалежній Україні.

Тема 6. Політична еліта та лідерство. Політична свідомість і культура.

1. Визначення політичної еліти. Концепції політичних еліт Н. Макіавеллі, В. Парето, Г. Моска, Р. Міхельса.
2. Ціннісний підхід до вивчення політичних еліт (Х. Ортега-і-Гассет, М. Бердяєв).
3. Теорія демократичного елітизму. Теорія «нового класу» М. Джиласа та М. Восленського.
4. Критерії класифікації еліт. Типологія політичного лідерства.

Тема 7. Охорона здоров'я – структурна складова соціальної політики держави.

1. Становлення державної політики в галузі охорони здоров'я та медицини.

2. Соціальна політика держави та моделі охорони здоров'я в сучасному світі.
3. Державна політика України в галузі охорони здоров'я.

Тема 8. Світова політика. Україна в світовому співтоваристві.

1. Історія світових систем міжнародних відносин (Вестфальська, Віденська, Версальсько-Вашингтонська, Ялтинсько-Потсдамська).
2. Світ після «холодної війни». Геополітичні концепції (А. Т. Мехен, К. Хаусхофер, З. Бжезінський, С. Хантінгтон).
3. Мондиалізм та атлантизм. Світові міжурядові організації.
4. Глобальні проблеми сучасності та шляхи їхнього вирішення.

3.4. Індивідуальні завдання формуються відповідно до контенту наукових конференцій, який щорічно затверджується планом роботи кафедри суспільних наук. Специфіка індивідуальних завдань для здобувачів вищої освіти погоджується з викладачем. Відповідно до «[Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ](#)» здобувач вищої освіти може підвищити оцінку шляхом виконання індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями тощо), що в разі успіху додає до 10 балів як заохочення.

3.5. Правила оскарження оцінки

Якщо здобувач вищої освіти не задоволений результатами оцінювання його навчальної діяльності і виявив бажання оскаржити оцінку з предмету, він має право звернутися до керівництва кафедри та/або декана відповідного факультету з проханням провести повторне оцінювання його знань. Якщо вимоги здобувача вищої освіти мають під собою підстави, кафедрою/деканатом створюється спеціальна комісія для проведення повторного оцінювання.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю і вчасно, якщо у здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач надасть на першому практичному занятті.

Під час навчального процесу важливо дотримуватися таких правил:

- повага до колег;
- толерантність до інших та їхнього досвіду;
- сприйнятливості і непередженість;
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента;
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів;

- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть всі лекційні та семінарські заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за винятком осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність інших людей;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, стелі, засмічувати приміщення і території);
- галасувати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і коридорах під час занять.

Використання електронних пристроїв

Використання електронних пристроїв у навчальному процесі допускається без обмежень за винятком тих випадків, які можуть перешкодити процедурі об'єктивного оцінювання знань студентів.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами

Проведення навчального процесу здійснюється з урахуванням вимог сучасного українського законодавства відносно осіб з особливими освітніми потребами та регулюється нормативними документами університету.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни

У процесі підготовки до практичних занять здобувачам вищої освіти необхідно опрацювати матеріали допоміжної літератури. Вітається активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати.

Заохочення та стягнення

Відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ» здобувач вищої освіти може підвищити оцінку за модуль шляхом виконання індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських

конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями тощо), що в разі успіху додає до 10 балів як заохочення.

Техніка безпеки

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Кожен здобувач вищої освіти повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі

Про можливі зміни в силабусі буде повідомлено на сторінці кафедри офіційного сайту ХНМУ і в кафедральній директорії системи MOODLE, а також через відповідний деканат.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Одним з елементів академічної культури, що їх прищеплює університет, є розуміння студентом недопустимості будь-яких запозичень без належних посилань. Враховуючи це, головним завданням викладачів є формування в студентів навичок самостійної роботи, інтересу до навчання та суспільно значущих цінностей. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницький пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Альков В. А. Політична наука у схемах і таблицях : Атлас наочного супроводу до курсу «Політологія» / В. А. Альков, В. І. Кравченко, Н. М. Мартиненко ; під ред. В. І. Кравченка. – Харків : ХНМУ, 2014. – 95 с.
2. Кравченко В. И. Политология. Учебное пособие для студентов / В. И. Кравченко – Харьков, 2012. – 182 с.
3. Кухта Б. Політологія. Історія і теорія політичної науки : курс лекцій / Б. Кухта – Львів : Кальварія, 2004. – 272 с.
4. Нерсесянц В. С. История политических и правовых учений / В. С. Нерсесянц [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://library.khpg.org/files/docs/1380635715.pdf>.
5. Новейший политологический словарь / авт.-сост. Д. Е. Погорельый, В. Ю. Фесенко, К. В. Филиппов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/540985/>.
6. Политология : учебник / А. Ю. Мельвиль [и др.]. – М., 2008. – 618 с.
7. Погорілий Д. Є. Політологія: кредитно-модульний курс. Навчальний посібник / Д. Є. Погорілий. – К., 2008. – 432 с.
8. Політологія : навчальний посібник для вузів / Упоряд. та ред. М. І. Сазонов. – Харків : Фоліо, 1998. – 735 с.
9. Політологія: конспект лекцій для студентів / В. І. Кравченко, І. Ю. Робак, А. А. Громов. – Харків : ХНМУ, 2012. – 137 с.

10. Хейвуд Э. Политология : Учебник для студентов вузов / Э. Хейвуд. – М., 2005. – 544 с.

Допоміжна

1. Бодуен Ж. Вступ до політології / Ж. Бодуен. – Київ : Основи, 1995. – 174 с.
2. Брегеда А. Ю. Основи політології. Навчальний посібник / А. Ю. Брегеда. – К. : КНЕУ, 2000. – 312 с.
3. Вебер М. Политика как призвание и профессия / М. Вебер [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kant.narod.ru/weber.htm>.
4. Випперман В. Европейский фашизм в сравнении 1922–1982 / В. Випперман [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://militera.lib.ru/research/wippermann_w01/index.html.
5. Гаджиев К. С. Политология. Пособие для сдачи экзамена / К. С. Гаджиев. – М. : Высшее образование, 2006. – 208 с.
6. Гелнер Е. Нації та націоналізм / Е. Гелнер [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/gellner/gel.htm>.
7. Демократія : Антологія / Упорядник Олег Проценко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/1123149/>.
8. Жиро Т. Политология / Т. Жиро [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/746823/>.
9. Киссинджер Генри. Дипломатия / Г. Киссинджер [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/1461061/>.
10. Консерватизм : Антологія / Упоряд. О.Проценко, В.Лісовий [Електронний ресурс].–Режимдоступу. : http://chtyvo.org.ua/authors/Zbirnyk_statei/Konservatyzm_Konservatyvna_tradytsii_a_politychnoho_myslennia_vid_Edmunda_Berka_do_Margaret_Tetcher/.
11. Лібералізм : антологія / упоряд. О. Проценко, В. Лісовий ; Наукове товариство ім. Вячеслава Липинського [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://chtyvo.org.ua/authors/Zbirnyk_statei/Liberalizm_liberalna_tradytsiia_politychnoho_myslennia_vid_Dzhona_Lokka_do_Dzhona_Roulza/.
12. Мирончук В. Д. Основы политологии. Курс лекций / В. Д. Мирончук, В. О. Храмов. – К. : МАУП, 2000. – 117 с.
13. Націоналізм. Антологія. 3-тє вид. [Упорядники О. Проценко, В. Лісовий]. – Київ : Смолоскип, 2000 . – 869 с.
14. Політологія : Навч. посіб. / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. – К. : Знання, 2008. 415 с.
15. Політологія у запитаннях і відповідях : Навч. посіб. / І. Г. Оніщенко, Д. Т. Дзюбко, І. І. Дуднікова та ін.; За заг. ред. К. М. Левківського. – К. : Вища школа, 2003. – 263 с.
16. Шведа Ю. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. Посібник /

Ю. Шведа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/uchebniki/Shveda_Yu-Teoriya_politychnyx_partij_ta_partijnyx .pdf](http://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/uchebniki/Shveda_Yu-Teoriya_politychnyx_partij_ta_partijnyx.pdf).

17. Шумпетер Й. Капіталізм, соціалізм і демократія / Й. Шумпетер. – Київ : Основи, 1995. – 527 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.libertarium.ru/lib_capsocdem.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Джерела та праці з дисципліни «Політологія» на сторінці сайту «Ізборник» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/links/inpolit.htm>.